

**KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTO PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS
ŠIAULIŲ SKYRIUS**

(dokumento sudarytojo (-ų) duomenys)

KULTŪROS PAVELDO VIETOVĖS APŽIŪROS AKTAS

2015-06-10 Nr. AAŠ-270

(data)

Šiauliai

(sudarymo vieta)

1. Kultūros paveldo vietovės apskaitos duomenys

Lygumų miestelio istorinė dalis (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 31706, adresas: Lygumų mstl., Lygumų sen., Pakruojo r. sav. Įrašyta į Kultūros vertybių registrą 2008-02-07, statusas – registrinis, reikšmingumo lygmuo nenustatytas.

Vietovėje yra: Paminklas Lietuvos didžiajam kunigaikščiui Vytautui (15718, DV4790); Lygumų kapinių koplyčia (16037, AtV1067); Švč. Trejybės bažnyčia (16036, S499, AtV1066), adresas: Sodo g. 8, Lygumų mstl.; Namas (31704), adresas: Pakruojo g. 14, Lygumų mstl.; Namas (31705), adresas: Pakruojo g. 16, Lygumų mstl.; Sinagogos pastatas (31792), adresas: Pakruojo g., Lygumų mstl.; Lygumų mokyklos pastatas (31791), adresas: Juknaičių g. 3, Lygumų mstl.

Vertingųjų savybių pobūdis: architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); kraštovaizdžio; urbanistinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).

Teritorijos plotas: 22,91 ha

2. Apžiūrai naudotų kultūros paveldo vietovės ir kitų dokumentų duomenys

Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos 2008-02-06 aktas Nr. KPD-RM-620.

3. Duomenys apie paskutinę atliktą apžiūrą

Nuo įregistravimo į Kultūros vertybių registrą atlikta apžiūra ir fotofiksacija objektų, įregistruotų į Kultūros vertybių registrą ir patenkančių į Lygumų miestelio istorinės dalies teritoriją:

- 1) Švč. Trejybės bažnyčios (16036) būklės 2010-07-28 patikrinimo aktas Nr. 131 (Pakruojo r. savivaldybės);
- 2) Lygumų kapinių koplyčios (16037) būklės patikrinimo aktai: 2010-10-27 ir 2015-05-26 Nr. AAŠ-189 (Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių skyriaus (toliau - Šiaulių skyrius));
- 3) Namas (31704) būklės 2015-05-26 patikrinimo aktas Nr. AAŠ-169 (Šiaulių skyriaus);
- 4) Namas (31705) būklės 2015-05-26 patikrinimo aktas Nr. AAŠ-168 (Šiaulių skyriaus);
- 5) Sinagogos pastatas (31792) būklės 2015-05-26 patikrinimo aktas Nr. AAŠ-170 (Šiaulių skyriaus);
- 6) Lygumų mokyklos pastato (31791) būklės 2015-05-26 patikrinimo aktas Nr. AAŠ-167 (Šiaulių skyriaus).

Visos Lygumų miestelio istorinės dalies būklė netikrinta, nes ši vietovė į Kultūros vertybių registrą įrašyta tik 2008-02-07.

4. Kultūros paveldo vietovės vertingųjų savybių būklė ir jų pokyčiai

Nustatytų vertingųjų savybių būklė nepakitusi:

4.1. plano struktūra

Stačiakampio plano struktūra su keturkampe aikšte miestelio centre (FF Nr. 3-10; 16) – nepakitusi.

2014 - 2015 metais vykdyti Lygumų miestelio Naujamiesčio ir Aikštės gatvių remonto darbai (gatvių bortų, šaligatvių, apšvietimo, prekybos paviljono įrengimo darbai, važiuojamosios dalies dangos atnaujinimo darbai, autobusų sustojimo aikštelės sutvarkymo darbai), neturės įtakos plano struktūrai, tik pagerins gyventojų gyvenimo miestelyje kokybę. Darbai vykdyti pagal Viešosios infrastruktūros plėtros Pakruojo rajono Lygumų miestelyje techninį projektą (2014 m.), finansuojamą iš Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 programos priemonės „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“.

4.2. tūrinė erdvinė struktūra

Sodo g. PV-ŠR perspektyva (FF Nr. 35-37) ir Pakruojo g. išklotinės (FF Nr. 11-12; 14; 16-17; 23) – nepakite.

Perimetrinis kelio tarp kapinių ir bažnyčios lapuočių medžių apželdinimo pobūdis (Nr. 42) – nepakite; reljefas – nepakites.

4.3. užstatymo bruožai

1-2 aukštų plytų mūro ir medinių pastatų dvišlaičiais stogais užstatymo pobūdis pagal Pakruojo, Sodo ir Juknaičių gatvių perimetrą (FF Nr. 3; 11-19; 21-26; 29-40; 44) – iš esmės nepakites. Dėl gaisro sunykęs vienas medinis pastatas, buvęs Sodo g. 3, Lygumų mstl. (FF Nr. 38; 40)

5. Kultūros paveldo vietovę supančios aplinkos (apsaugos zonos) kultūrinio kraštovaizdžio būklė ir jo pokyčiai

Vizualinės apsaugos zona nenustatyta.

6. Paveldosaugos reikalavimų pažeidimai kultūros paveldo vietovėje ir jos apsaugos zonoje

Paveldosaugos reikalavimų pažeidimų nenustatyta.

7. Kiti antropogeniniai ir gamtiniai poveikiai, darantys įtaką kultūros paveldo vietovės būklės pokyčiams

Antropogeniniai veiksniai iš esmės nekeičia vietovės būklės.

Dėl natūralaus pastatų senėjimo ir nusidėvėjimo nežymiai kinta vietovės statinių būklė. Naudojamų pastatų savininkai tik pagal savo galimybes atlieka pastatų priežiūros ar remonto darbus.

Vietovės būklę neigiamai veikia pastatų gaisrai.

8. Kiti duomenys

Atlikta fotofiksacija į vietovės teritoriją patenkančių kelių objektų, kuriuose pagal suderintą Šiaulių skyriuje dokumentaciją atlikti remonto ir rekonstrukcijos darbai:

- 1) Namas, esantis Juknaičių g. 14, Lygumų mstl. (FF Nr. 47);
- 2) Namas, esantis Juknaičių g. 18, Lygumų mstl. (FF Nr. 48);
- 3) Namas, esantis Sodo g. 12, Lygumų mstl. (FF Nr. 49);
- 4) Namas, esantis Pakruojo g. 8, Lygumų mstl. (FF Nr. 50);
- 5) Namas, esantis Pakruojo g. 11, Lygumų mstl. (FF Nr. 51);
- 6) Namas, esantis Pakruojo g. 26, Lygumų mstl. (FF Nr. 52);
- 7) Namas, esantis Mokyklos g. 3, Lygumų mstl. (FF Nr. 53);

Užfiksuota nykstančių dėl gaisro kelių pastatų būklė: 1) namas, esantis Sodo g. 4, Lygumų mstl. (FF Nr. 54); 2) namas, esantis Aikštės g. 4, Lygumų mstl. (FF Nr. 55); 3) namas, esantis prie Aikštės g. 1, Lygumų mstl. (FF Nr. 56); bei visiškai sunykusio vieno pastato vieta, esanti Sodo g. 3, Lygumų mstl. (FF Nr. 55).

PRIDEDAMA:

1. Fotofiksacijos kryptių schema (atitinka fotofiksacijos kryptių schema), 1 lapas.
2. Lygumų miestelio istorinės dalies fotofiksacijos sąrašas (1 priedas), 12 lapų, 46 nuotraukos.
3. Lygumų miestelio istorinėje dalyje dėl antropogeninio ir gamtinio poveikio pakitusių pastatų būklės fotofiksacija (2 priedas), 3 lapai, 10 nuotraukų.

Aktą sudarė

Vyriausiasis valstybinis inspektorius
(pareigų pavadinimas)

(parašas)

Zenonas Stundžia
(vardas ir pavardė)

Vyresnioji valstybinė inspektorė
(pareigų pavadinimas)

(parašas)

Sonata Sukožauskienė
(vardas ir pavardė)